KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 14.11.2005
KOM(2005)571 končno

2005/0224(CNS)

Predlog

**SKLEP SVETA**

**o zagotavljanju makrofinančne pomoči Gruziji**

(SEK(2005)1449)

(predložila Komisija)

# OBRAZLOŽITVENI MEMORANDUM

## 1) OKVIR PREDLOGA

- **Razlogi za predlog in njegovi cilji**

Komisija predlaga, da se Gruziji zagotovi makrofinančna pomoč v obliki finančne podpore, ki bo spodbujala vladni program gospodarskih reform in pomagala državi, da zmanjša zunanji dolg in tako srednjeročno izboljša vzdržnost zunanjega dolga in stanja javnih financ.

Predlagana makrofinančna pomoč bo časovno omejena, dopolnjevala bo podporo institucij Bretton Woods, dvostranskih donatorjev in Pariškega kluba in bo pogojno odvisna od napredka pri izvajanju programa pomoči za zmanjševanje revščine in spodbujanje rasti (PRGF), ki se izvaja pod okriljem Mednarodnega denarnega sklada (MDS). Pomoč bo zagotovljena v obdobju, ko odnosi med EU in Gruzijo vstopajo v fazo tesnejše integracije prek vključevanja Gruzije v Evropsko sosedsko politiko.

- **Splošno ozadje**

Po žametni revoluciji novembra 2003 je bil v Gruziji uveden proces gospodarskih reform, usmerjenih v poživitev gospodarske rasti, izboljšanje poslovnega okolja in zmanjševanje revščine. Posebna pozornost je namenjena boju proti korupciji in krepitvi vladavine prava.

Kljub doseženemu napredku se Gruzija še naprej sooča z znatnim primanjkljajem v tekočem računu in visokim javnim dolgom v razmerju do BDP, ki kljub postopnemu upadanju močno obremenjuje proračun. Primanjkljaj v tekočem računu v letu 2005 se bo po napovedih povečal na približno 12 odstotkov BDP (leta 2004 7,6 odstotkov) zaradi neusahljivega uvoznega povpraševanja na področju izgradnje cevovodov in drugih investicijskih projektov, nakar naj bi leta 2006 uplahnil na približno 7 odstotkov. Pričakovani privatizacijski posli bi lahko znatno spodbudili prilive zasebnega kapitala, ki bodo omogočili financiranje zvišanega primanjkljaja v tekočem računu. Zunanji javni dolg in javno zajamčeni dolg je še naprej precej stabilen na nominalni ravni in se giblje okrog 1,85 milijarde ameriških dolarjev, kar je ob koncu leta 2004 znašalo 36 odstotkov BDP. Domači javni dolg, ki ga tvorijo zakladne menice in dolg do Nacionalne banke Gruzije, je leta 2004 znašal približno 9 odstotkov BDP. Obresti in amortizacija dolgov so leta 2004 predstavljali okrog 13 odstotkov skupnih izdatkov države ali 2,5 odstotka BDP. Neporavnani državni izdatki, ki so pred žametno revolucijo znašali 5 odstotkov BDP, bodo predvidoma v celoti poravnani do konca leta 2006.

Realni BDP je leta 2004 zrasel za 6,2 odstotka, leta 2005 pa se bo predvidoma povečal za 8,5 odstotka (medletna rast BDP je v prvi polovici leta 2005 znašala 6,8 odstotkov). Ker bo trenutni zagon, ki ga daje izgradnja naftnega in plinskega cevovodnega omrežja, sčasoma splahnel, se je treba dosledno držati strukturnih reform, ki bodo ohranjale vztrajno rast gospodarstva. Letna inflacija rahlo narašča, tako da je na koncu leta 2004 dosegla 7,5 odstotka. Za leto 2005 so si oblasti zastavile cilj, da stopnjo inflacije do konca leta ustavijo na 7 odstotkov. Izpolnjevanje tega cilja bo zahtevalo skrbno upravljanje načrtovane proračunske porabe, kar bo morala nacionalna banka

podpreti s primerno strogo denarno politiko.

Fiskalna učinkovitost se je sicer leta 2004 znatno izboljšala, pri čemer pa so za leto 2005 predvideni bolj ekspanzivni ukrepi. Leta 2004 je vladi uspelo povečati davčne prihodke za impresivne štiri odstotke BDP (s 14,5 na 18,2 odstotka BDP), kar odseva hvalevredno zavezanost gruzijskih oblasti k boju proti korupciji. Zaradi tega je vlada na strani obveznosti zabeležila presežek v višini 2,3 odstotka BDP, na strani denarnega toka pa je odplačilo neporavnanih izdatkov privedlo do primanjkljaja v višini 0,2 odstotka. Za leto 2005 je načrtovano veliko povečanje izdatkov na podlagi pričakovanih prihodkov iz privatizacije. Na področju denarnega toka bo javnofinančni primanjkljaj predvidoma zrasel na 4,8 odstotka BDP. Na podlagi naglega preobrata v zaupanju vlagateljev so se donosi na zakladne menice zmanjšali na približno 10 odstotkov z več kot 50 odstotkov ob koncu leta 2003.

Strukturne reforme so usmerjene v izboljšanje poslovnega ozračja, zmanjšanje kvazifiskalnega primanjkljaja v energetskem sektorju in boj proti revščini. Nov posodobljeni davčni zakonik, ki je začel veljati januarja 2005, predstavlja eno od prvih večjih vladnih reform za izboljšanje poslovnega ozračja. Novi carinski zakonik je v pripravi, sistem izdajanja dovoljenj pa je tudi v fazi korenite prenove. Javna uprava je bila občutno zmanjšana že v začetni fazi okrepljenega procesa reforme, kar utira pot povišanju plač v javnem sektorju. Proces privatizacije je bil znova zagnan in je v polnem razmahu, saj vključuje tudi zemljišča in preostalo veliko industrijsko premoženje. Vnovični zagon tehničnih in finančnih zmogljivosti energetskega sektorja je še vedno področje, s katerim se bo najtežje spopasti. Kvazifiskalne izgube sektorja električne energije so ocenjene na približno 4,5 odstotka BDP. Glede na to, da se je delež prebivalstva, ki živi pod pragom revščine, komajda premaknil na sedanjih 52,5 odstotka, je zmanjševanje revščine v središču vladnih programov reforme na področju socialnega varstva, zdravja in izobraževanja, ki gradijo na podlagi izboljšanih gospodarskih temeljev. Prejšnja vlada je septembra 2003 predstavila gruzijsko strategijo za zmanjšanje revščine (Program gospodarskega razvoja in zmanjševanja revščine PGRZR) izvršilnima odboroma IDA (Mednarodna pomoč za razvoj) in MDS.

V okviru Evropske sosedske politike se bodo odnosi med EU in Gruzijo z vse tesnejšo gospodarsko integracijo neizogibno poglobili. Evropski sosedski akcijski načrt, o katerem se bosta dogovorili EU in Gruzija, bo med prednostna področja predvidoma uvrstil makroekonomsko stabilnost, ukrepe za izboljšanje investicijskega ozračja, kakor tudi pravno in zakonodajno približevanje EU.

Izvršilni odbor Mednarodnega denarnega sklada je junija 2004 v okviru programa pomoči za zmanjševanje revščine in spodbujanje rasti (PRGF) odobril sredstva v znesku 98 milijonov SDR. Za tem so posojilodajalci Pariškega kluba julija 2004 sklenili dogovor o prestrukturiranju uradnega dolga Gruzije v skladu z dogovorom, doseženim v Houstonu. Ta dogovor Pariškega kluba združuje približno 160 milijonov ameriških dolarjev, ki jih Gruzija dolguje v okviru dvostranskih dogovorov in jih je najela pred novembrom 1999; znesek je sestavljen iz neporavnanih in zapadlih dolgov iz obdobja od junija 2004 do decembra 2006. Nova gruzijska vlada je prejela močno podporo mednarodne skupnosti tudi na konferenci donatorjev, ki sta ji sopredsedovali Evropska Komisija in Svetovna banka junija 2004. Na konferenci donatorjev se je Komisija zavezala, da bo priskrbela pomoč v skupnem znesku 125 milijonov EUR, vključno z okvirnim zneskom 33,5 milijonov EUR v obliki makrofinančne pomoči za obdobje 2005/2006, in sicer na podlagi dogovora med državami članicami EU.

V obdobju 1998-2004 je Skupnost Gruziji dala na voljo izredno finančno pomoč v obliki posojila v znesku 110 milijonov EUR (izplačanega julija 1998, ko je Gruzija Skupnosti poravnala svoje obveznosti za nazaj v višini 131 milijonov EUR), in donacije v skupni višini 65 milijonov EUR (od česar je bilo do konca leta 2004 črpanih in izplačanih samo 31,5 milijonov EUR). Večino tega obdobja gruzijske oblasti niso imele delujočega finančnega dogovora z MDS oziroma niso izpolnjevale posebnih pogojev ES za strukturne reforme v času delovanja programa MDS. Politične razmere so bile nenaklonjene reformam do žametne revolucije novembra 2003. Posledica tega je bilo dejstvo, da Komisija ni imela možnosti sprostiti načrtovane donacije v okviru pomoči, zaradi česar neporavnani dolg Gruzije do Skupnosti (85,5 milijonov EUR) še vedno presega številke, ki so bili zastavljene v času priprave izredne finančne pomoči.

Po spremembi političnega režima ob koncu leta 2003 se je nova vlada lotila odločnega programa sistemskih prilagoditev in reform. Glavne sestavine vladne gospodarske politike so fiskalna konsolidacija in smotrno upravljanje z javnimi financami, prestrukturiranje in reforma javne uprave, poživitev privatizacije in sanacija energetskega sektorja. Odločni ukrepi so bili sprejeti tudi na področju boja proti korupciji in davčnih utaj. Novi liberalni davčni zakonik velja od januarja 2005, pri čemer vlada načrtuje uvedbo nadaljnjih ukrepov za izboljšanje poslovnega ozračja. Ohranjena je bila makroekonomska stabilnost, ki jo spremljata stabilna gospodarska rast in nadzorovana inflacija. Ta naravnanost k reformam se lepo ujema z izvajanjem strategije zmanjševanja revščine. Upoštevajoč te hvalevredne izboljšave splošnega gospodarskopolitičnega okolja, Komisija meni, da je primerno, da Gruziji da na voljo makrofinančno pomoč v obliki donacij prek reprogramiranja še neporabljenega zneska v višini 33,5 milijonov EUR.

- **Obstoječe določbe na področju, na katerega se nanaša predlog**

Sklep Sveta z dne 17. novembra 1997 zagotavlja izredno finančno pomoč Armeniji in Gruziji (97/787/ES).

Sklep Sveta z dne 20. marca 2000 o spremembi Sklepa 97/787/ES o zagotavljanju izredne finančne pomoči Armeniji in Gruziji, z namenom razširitve pomoči na Tadžikistan (2000/244/ES).

Sedanji predlog nove pravne podlage za makrofinančno pomoč Gruziji predvideva reprogramiranje doslej neporabljenih in neizplačanih sredstev v višini 33,5 milijonov EUR od 65 milijonov EUR, ki so bila rezervirana za Gruzijo v okviru najvišjega skupnega zneska 130 milijonov EUR (člen 1(3), kakor je bil spremenjen s Sklepom 2000/244/ES).

- **Skladnost z drugimi politikami in cilji Unije**

Z vključitvijo Gruzije v Evropsko sosedsko politiko odnosi med EU in Gruzijo vstopajo v fazo tesnejše integracije. Pomoč Skupnosti Gruziji prek instrumenta makrofinančne pomoči bi prispeval h krepitvi dvostranskih odnosov v času, ko bo Evropski sosedski akcijski načrt, ki se trenutno nahaja na pogajalski mizi, vstopil v fazo izvajanja. Evropski sosedski in partnerski instrument bo Gruziji dan na voljo

predvidoma od leta 2007 naprej, s čimer bo omogočena tudi pomoč v obliki proračunske podpore, medtem ko bo instrument makrofinančne pomoči angažiran v vmesnem obdobju, njegov cilj pa bo izboljšati srednjeročno vzdržnost dolga in zagotoviti podporo vladnemu programu reform.

## 2) POSVETOVANJE Z ZAINTERESIRANIMI STRANKAMI IN OCENA VPLIVA

- **Posvetovanje z zainteresiranimi strankami**

Gruzijske oblasti so leta 2004 ES zaprosile za nadaljnjo makrofinančno pomoč. Službe Komisije so bile v stiku z oblastmi in Mednarodnim denarnim skladom med pripravo sedanjega predloga Komisije za obravnavo pogojev zagotavljanja pomoči. Komisija se je pred vložitvijo svojega predloga posvetovala z Ekonomsko-finančnim odborom. Po sprejetju Sklepa Sveta bodo službe Komisije v dogovoru z gruzijskimi oblastmi pripravile obrazložitveni memorandum, da podrobno opredelijo pogoje izvajanja pomoči.

- **Zbiranje in uporaba strokovnega znanja**

Zunanje strokovno znanje in izkušnje niso bile potrebne.

- **Presoja vpliva**

Ker je makrofinančna pomoč politično utemeljen instrument, je zelo primeren za podporo prizadevanjem gruzijske vlade za izboljšanje kratkoročne do srednjeročne vzdržnosti zunanjega in fiskalnega dolga.

Z zagotavljanjem nadaljnje makrofinančne pomoči v obliki donacij bo Skupnost še naprej podpirala programe gospodarskih reform v Gruziji. Kratkoročno bo makrofinančna pomoč oblastem pomagala, da izboljšajo zunanji finančni položaj Gruzije tako, da zmanjšajo neto dolžniško pozicijo do Skupnosti. Srednjeročno bo makrofinančna pomoč ohranila vzdržnost zunanjega in fiskalnega dolga, saj bo oblasti spodbujala k izvajanju ustreznih makroekonomskih in strukturnih politik.

## 3) PRAVNI ELEMENTI PREDLOGA

- **Povzetek predlaganega ukrepa**

Skupnost da na voljo Gruziji makrofinančno pomoč v obliki donacij, ki se dodelijo v obdobju dveh let. Pomoč bo dana na voljo najmanj v dveh obrokih v obdobju 2006-2007 pod pogojem, da (i) se izvajanje sklopa ukrepov potrdi skupaj z vlado in (ii) da Gruzija zadovoljivo izvaja gospodarski program, ki se izvaja s podporo MDS. Izplačila donacij so povezana tudi s predčasnim odplačevanjem neporavnanega dolga, ki ga ima Gruzija do Skupnosti. S pomočjo upravlja Komisija, ki se bo z gruzijskimi oblastmi dogovorila o posebni gospodarski politiki in finančnih pogojih, na podlagi katerih se opravlja obročno izplačilo donacij. Posebne določbe o preprečevanju goljufij in drugih nepravilnosti bodo ustrezno upoštevane v skladu s Finančno uredbo**.**

- **Pravna podlaga**

Člen 308 Pogodbe

- **Načelo subsidiarnosti**

Predlog je v izključni pristojnosti Skupnosti. Načelo subsidiarnosti se zato ne uporablja.

- **Načelo sorazmernosti**

Predlog je skladen z načelom sorazmernosti zaradi naslednjih razlogov:

Pomoč bo v celoti v skladu z makroekonomskimi cilji, ki so zastavljeni v PRGF, ki se izvaja s podporo MDS. Na področju posebnih pogojev, ki morajo biti izpolnjeni za obročno izplačevanje donacij, namerava Komisija nameniti pozornost omejenemu številu področij, ki med drugim vključujejo zlasti upravljanje javnih financ.

Znesek pomoči je bil reprogramiran po poteku obdobja zagotavljanja izredne finančne pomoči Gruziji in zato ostaja znotraj okvirov, določenih v prejšnji pravni podlagi. Skupnost meni, da je to ustrezen obseg porazdelitve bremena, ob upoštevanju pomoči, ki jo Gruziji zagotavljajo dvostranski posojilodajalci in mednarodna skupnost donatorjev na splošno.

- **Izbira instrumentov**

Predlagani instrumenti: drugo.

Druga sredstva ne bi bila primerna iz naslednjih razlogov:

V odsotnosti okvirne uredbe za instrument makrofinančne pomoči, so začasni sklepi Sveta v skladu s členom 308 Pogodbe edini pravni instrument, ki je na voljo za tovrstno pomoč.

## 4) PRORAČUNSKE POSLEDICE

Iz proračunske postavke 01 03 02 01: „Makroekonomska pomoč za partnerske države vzhodne Evrope in srednje Azije“ se črpa 33,5 milijonov EUR.

## 5) DODATNE INFORMACIJE

- **Klavzula o ponovnem pregledu/ reviziji/časovni omejitvi veljavnosti**

Predlog vsebuje klavzulo o časovni omejitvi veljavnosti.

2005/0224(CNS)

Predlog

**SKLEP SVETA**

**o zagotavljanju makrofinančne pomoči Gruziji**

SVET EVROPSKE UNIJE JE -

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 308 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije[1],

ob upoštevanju mnenja Evropskega parlamenta[2],

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Sklep Sveta 97/787/ES[3] zagotavlja izredno finančno pomoč Armeniji in Gruziji v obliki dolgoročnih posojil in donacij.

(2) Sklep Sveta 2000/244/ES[4] o spremembi Sklepa Sveta 97/787/ES zagotavlja izredno finančno pomoč Tadžikistanu in podaljšuje obdobje zagotavljanja pomoči Armeniji in Gruziji do leta 2004.

(3) V primeru Gruzije cilji pomoči še niso bili povsem izpolnjeni zaradi nezadovoljivega gospodarskopolitičnega okolja v državi skozi večino obdobja zagotavljanja pomoči.

(4) Zato je bilo v okviru izredne finančne pomoči črpanih in izplačanih Gruziji samo 31,5 milijonov EUR skupnega zneska podpore v višini 65 milijonov EUR.

(5) Sedanje gruzijske oblasti si prizadevajo za gospodarsko stabilizacijo in strukturne reforme, ki jih podpira Mednarodni denarni sklad na podlagi triletnega dogovora v okviru programa pomoči za zmanjševanje revščine in spodbujanje gospodarske rasti (PRGF), ki je bil potrjen 4. junija 2004 v skupnem znesku 98 milijonov SDR. Zato so se 21. julija 2004 posojilodajalci Pariškega kluba dogovorili o prestrukturiranju uradnega dolga Gruzije v skladu z dogovorom, doseženim v Houstonu.

(6) Nova vlada Gruzije je dobila močno podporo mednarodne skupnosti tudi na konferenci donatorjev, ki je potekala v Bruslju 16. junija 2004.

(7) Svetovna banka je junija 2004 odobrila posojilo za podporo reform v višini 24 milijonov USD in bo še naprej zagotavljala pomoč Gruziji v okviru nove strategije partnerstva držav v obliki podpornih dejavnosti za zmanjševanje revščine (PDZR).

---

1 UL C […], […], str. […].
2 UL C […], […], str. […].
3 UL L 322, 25.11.1997, str. 37.
4 UL L 77, 28.3.2000, str. 11.

(8) Gruzijske oblasti so potrdile, da nameravajo nadaljevati s predčasnimi odplačili dolga do Skupnosti in tako izboljšati vzdržnost dolga države.

(9) Razvoj odnosov med EU in Gruzijo v okviru Evropske sosedske politike, od katere se pričakuje, da bo privedla do tesnejše gospodarske integracije, utemeljuje podporo, ki jo Skupnost zagotavlja vladnemu programu gospodarskih reform.

(10) Omogočanje zneska, enakovrednega znesku neporabljenih sredstev izredne finančne pomoči, ki bo podprla gospodarske reforme v državi in pomagala zmanjšati zunanjo zadolženost, je primeren prispevek Skupnosti k uresničevanju programov zmanjševanja revščine in strategij spodbujanja rasti v Gruziji.

(11) Za zagotovitev učinkovite zaščite finančnih interesov Skupnosti, povezanih z zadevno makrofinančno pomočjo, mora Gruzija določiti ustrezne ukrepe za preprečevanje goljufij, korupcije in drugih nepravilnosti, povezanih s to pomočjo, ter za boj proti tem pojavom, Komisija pa mora zagotoviti nadzorne mehanizme in revizije Računskega sodišča.

(12) Službe Komisije, skupaj z uradno imenovanimi zunanjimi strokovnjaki, so oktobra 2004 pri Ministrstvu za Finance Gruzije in Nacionalni banki Gruzija izvedle operativno presojo finančnih tokov in upravnih postopkov, s ciljem ugotoviti obstoj okvira za smotrno finančno vodenje.

(13) Sprostitev zadevne pomoči ne vpliva na pristojnosti proračunskega organa.

(14) Komisija se je pred vložitvijo svojega predloga posvetovala z Ekonomsko-finančnim odborom.

(15) Pogodba za sprejem tega sklepa ne predvideva drugih pooblastil kot tistih, ki so določena v členu 308 –

SKLENIL:

*Člen 1*

Skupnost da na voljo Gruziji makrofinančno pomoč v obliki donacij v največjem skupnem znesku 33,5 milijonov EUR, ki bodo podprle gospodarske reforme in pomagale državi, da izboljša vzdržnost dolga.

S to pomočjo Skupnosti upravlja Komisija v posvetovanju z Ekonomsko-finančnim odborom na način, ki je v celoti skladen z dogovori, doseženimi med MDS in Gruzijo.

Finančna pomoč Skupnosti se da na voljo v obdobju dveh let, z začetkom na prvi dan po začetku veljavnosti tega sklepa. Vendar pa se Komisija lahko odloči, če okoliščine tako narekujejo in po posvetovanju z Ekonomsko-finančnim odborom, da to obdobje podaljša za največ eno leto.

*Člen 2*

1. Komisija je pooblaščena, da se po posvetovanju z Ekonomsko-finančnim odborom z gruzijskimi oblastmi dogovori o gospodarski politiki in finančnih pogojih, na podlagi

kateri se zagotavlja pomoč in ki se opredelijo v obrazložitvenem memorandumu. Ti pogoji so v skladu z dogovori, navedenimi v členu 1(2).

2. Med zagotavljanjem pomoči Skupnosti Komisija spremlja ustreznost gruzijskih finančnih tokov, upravnih postopkov ter mehanizmov notranje in zunanje kontrole, ki zadevajo makrofinančno pomoč Skupnosti.

3. Komisija redno preverja, ali so vladne gospodarske politike v skladu s cilji pomoči in ali se izpolnjujejo dogovorjeni politični in finančni pogoji.

4. Znesek donacij se da na voljo Gruziji v najmanj dveh obrokih pod pogojem, da se je vsaj za podoben znesek zmanjšala tudi neto dolžniška pozicija koristnika do Skupnosti.

*Člen 3*

1. V skladu s členom 2(4) se prvi obrok donacij sprosti na podlagi zadovoljivega izvajanja gospodarskega programa, ki se s podporo MDS izvaja v okviru programa pomoči za zmanjševanje revščine in spodbujanje rasti; drugi obrok in morebitni preostali obroki se sprostijo na podlagi zadovoljivega izvajanja gospodarskega programa, ki se izvaja s podporo MDS, in na podlagi morebitnih drugih ukrepov, dogovorjenih s Komisijo, kakor je določeno v členu 2(1), vendar najprej eno četrtletje po sprostitvi predhodnega obroka.

2. Sredstva bodo izplačana Nacionalni banki Gruzije. Končni prejemnik sredstev bo Ministrstvo za finance Gruzije.

*Člen 4*

Zagotavljanje pomoči poteka v skladu z določbami Finančne uredbe, ki urejajo splošni proračun Evropskih skupnosti, in zadevnimi izvedbenimi pravili. Zlasti obrazložitveni memorandum, ki bo pripravljen v dogovoru z gruzijskimi oblastmi, določi ustrezne ukrepe Gruzije za preprečevanje goljufij, korupcije in drugih morebitnih nepravilnosti v zvezi s pomočjo ter za boj proti tem pojavom. Določil bo tudi nadzorne mehanizme Komisije, v katere spada tudi Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF), vključno s pravico do pregledov in inšpekcij na kraju samem, po potrebi pa bo določil tudi revizije, ki jih Računsko sodišče podobno opravi na kraju samem.

*Člen 5*

Najmanj enkrat letno, in sicer pred septembrom, Komisija posreduje Evropskemu parlamentu in Svetu poročilo, ki vsebuje vrednotenje izvajanja tega sklepa v predhodnem letu.

*Člen 6*

Ta sklep začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju,

*Za Svet*
*Predsednik*

# ZAKONODAJNI FINANČNI IZKAZ

**Področje politike: Naslov 01 – Ekonomsko-finančne zadeve**

**Dejavnost: 03 – Mednarodne ekonomsko-finančne zadeve**

**NASLOV UKREPA: ZAGOTAVLJANJE MAKROFINANČNE POMOČI GRUZIJI**

## 1. PRORAČUNSKA VRSTICA(-E) + NASLOV(-I)

01 03 02 01 „Makroekonomska pomoč partnerskim državam vzhodne Evrope in srednje Azije“

## 2. SKUPNI ZNESKI

### 2.1. Dodeljena sredstva za ukrep, SKUPAJ (Del B): v milijonih EUR za obveznosti

42,050 milijonov EUR (2005); ta znesek vključuje začetni proračun (24,200 milijona EUR) in notranji prenos sredstev, ki je v pripravi (17,850 milijonov EUR)

### 2.2. Obdobje veljavnosti:

Leto začetka: 2005, leto zaključka: 2007

### 2.3. Skupna večletna ocena izdatkov:

*(a) Časovni pregled odobritev za prevzem obveznosti/odobritev plačil (finančna intervencija)* (glej točko 6.1.1)

milijonov EUR *(na tri decimalna mesta)*

| | 2005 | 2006 | 2007 | | | Skupaj |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Obveznosti | 33,500 | | | | | 33,500 |
| Plačila | | 19,000 | 14,500 | | | 33,500 |

*(b) Tehnična in upravna pomoč ter izdatki za podporo* (glejte točko 6.1.2)

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Obveznosti | | 0,050 | 0,050 | | | 0,100 |
| Plačila | | 0,050 | 0,050 | | | 0,100 |

| Vmesni seštevek a+b | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Obveznosti | 33,500 | 0,050 | 0,050 | | | 33,600 |
| Plačila | | 19,050 | 14,550 | | | 33,600 |

*(c)* *Skupni finančni vpliv človeških virov in drugih upravnih izdatkov* (glej točki 7.2 in 7.3)

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Obveznosti/plačila | | 0,165 | 0,165 | | | 0,330 |

| SKUPAJ a+b+c | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Obveznosti | 33,500 | 0,215 | 0,215 | | | 33,930 |
| Plačila | | 19,215 | 14,715 | | | 33,930 |

**2.4. Skladnost s finančnim programiranjem in finančno perspektivo**

Predlog je skladen z obstoječim finančnim programiranjem.

**2.5. Finančni vpliv na prihodke**

Predlog nima finančnih posledic na prihodke.

**3. ZNAČILNOSTI PRORAČUNA**

| **Vrsta izdatkov** | | **Novo** | **Prispevek EFTA** | **Prispevki držav prosilk** | **Razdelek v finančni perspektivi** |
|---|---|---|---|---|---|
| Neobvezni | Diferencirani | NE | NE | NE | **št. 4** |

**4. PRAVNA PODLAGA**

Člen 308 Pogodbe

**5. OPIS IN RAZLOGI**

**5.1. Potreba po intervenciji Skupnosti[5]**

*5.1.1. Cilji*

Cilj predlagane pomoči je zagotoviti podporo in pomagati Gruziji, da dodatno zmanjša svojo neto dolžniško pozicijo do Skupnosti, ter tako srednjeročno izboljšati razmere na področju javnega dolga in javnofinančne vzdržnosti. Ta pomoč dopolnjuje sredstva, ki jih prispevajo mednarodne finančne institucije in dvostranski donatorji.

[5] Za podrobnejše informacije glej ločeno pojasnjevalno opombo.

*5.1.2. Ukrepi, sprejeti v zvezi s predhodnim vrednotenjem*

Službe Komisije so izvedle predhodno vrednotenje septembra 2004, posodobile pa so ga julija 2005.

*5.1.3. Ukrepi, sprejeti po naknadnem vrednotenju*

Naknadno vrednotenje makrofinančne pomoči Skupnosti Gruziji še ni bilo opravljeno. Nedavno vrednotenje podobne pomoči Armeniji kaže, da je dolgoročnejši vpliv pomoči na strukturne reforme manj jasen, ne glede na kratkoročen pozitiven učinek, ki ga ima pomoč na vzdržnost dolga. Ti sklepi poudarjajo potrebo po tem, da ES usmeri svojo politiko pogojevanja pomoči v manjše število ključnih reform, v primeru katerih se bosta izvajala ustrezno spremljanje in tesen politični dialog skozi celotno obdobje zagotavljanja pomoči.

**5.2. Predvideni ukrep in proračunske intervencije**

Pomoč bo dodeljena v obliki donacij v največjem skupnem znesku 33,5 milijonov EUR (financiranega iz splošnega proračuna ), ki bo sproščen v najmanj dveh obrokih. Izplačila bodo opravljena na podlagi zadovoljivih rezultatov pri izvajanju obstoječega triletnega dogovora med Gruzijo in MDS v okviru programa pomoči za zmanjševanje revščine in spodbujanje rasti (PRGF). Preden sprostijo posamezen obrok, službe Komisije v sodelovanju z nacionalnimi oblastmi in osebjem MDS preverijo izpolnjevanje navedenega dogovora.

Poleg tega se Komisija z gruzijskimi oblastmi dogovori o številu posebnih političnih pogojev, ki morajo biti izpolnjeni, preden se lahko sprosti drugi obrok in morebitni nadaljnji obroki. Ti pogoji so v skladu z dogovori, ki jih je Gruzija sklenila z MDS.

Obroki donacij bodo sproščeni, če je Gruzija izvedla predčasna odplačila svojega dolga do Skupnosti. Natančni zneski odplačil dolga, ki bodo v dogovoru z oblastmi določeni v obrazložitvenem memorandumu, naj bi praviloma bili vsaj enaki zneskom obrokov donacij.

**5.3. Metode izvajanja**

Komisija bo pomoč zagotovila z uporabo centraliziranega neposrednega upravljanja, ki ga bo izvajalo redno zaposleno osebje Komisije.

**6. FINANČNI VPLIV**

**6.1. Finančni vpliv na Del B, SKUPAJ – (v celotnem obdobju programiranja)**

Skupni znesek donacij ustreza neporabljenemu deležu izredne finančne pomoči, dodeljene Gruziji na podlagi Sklepov Sveta 97/787/ES in 2000/244/ES. Iz tega izhaja, da največji skupni znesek, predviden v prejšnjem pravnem predlogu, ni presežen v tem predlogu.

*6.1.1. Finančna intervencija*

Obveznosti (v milijonih EUR na tri decimalna mesta)

| Razčlenitev | 2005 | 2006 | 2007 | | | | Skupaj |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| Obroki donacij Gruziji | 33,500 | | | | | | 33,500 |
| **SKUPAJ** | 33,500 | | | | | | 33,500 |

*6.1.2. Tehnična in upravna pomoč, izdatki za podporo in izdatki za IT (odobritve za prevzem obveznosti)*

| | 2005 | 2006 | 2007 | | | | Skupaj |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1) Tehnična in upravna pomoč | | | | | | | |
| 2) Izdatki za podporo | | | | | | | |
| a) Študije (operativne ocene) | | 0,050 | 0,050 | | | | 0,100 |
| b) Sestanki strokovnjakov | | | | | | | |
| c) Obveščanje in publikacije | | | | | | | |
| **SKUPAJ** | | 0,050 | 0,050 | | | | 0,100 |

## 7. VPLIV NA IZDATKE ZA ZAPOSLENE IN UPRAVNE IZDATKE

### 7.1. Vpliv na človeške vire

Naloge v zvezi z upravljanjem pomoči bodo po potrebi izvedene s prerazporeditvijo osebja, tako da zaradi njih ne bo nikakršnega povečanja števila zaposlenih v Komisiji.

| Vrsta delovnega mesta | | Osebje, razporejeno na naloge upravljanja ukrepov, z uporabo obstoječih in/ali dodatnih virov | | Skupaj | Opis nalog, ki izhajajo iz ukrepa |
|---|---|---|---|---|---|
| | | Število stalnih delovnih mest | Število začasnih delovnih mest | | |
| Stalno ali začasno zaposleno osebje | A<br>B<br>C | 1/3 | | 1/3 | Npr. priprava obrazložitvenih memorandumov/dogovorov o donaciji, sodelovanje z oblastmi in mednarodnimi finančnimi institucijami, sodelovanje z zunanjimi strokovnjaki v zvezi z izvedbo operativnih ocen, izvajanje preglednih misij, priprava poročil Komisije, priprava postopkov Komisije na področju upravljanja pomoči |
| Drugi človeški viri | | | | | |
| Skupaj | | 1/3 | | 1/3 | |

### 7.2. Skupni finančni vpliv človeških virov

| Vrsta človeških virov | Znesek (EUR) | Metoda izračuna * |
|---|---|---|
| Stalno zaposleno osebje<br>Začasno zaposleno osebje | 30.500 | 1/3 x povprečni letni izdatki za uradnike na stopnjah A*5 – A*12 |
| Drugi človeški viri<br>(navesti proračunsko vrstico) | | |
| Skupaj | 30.500 | |

Zneski predstavljajo skupne izdatke za dvanajst mesecev.

### 7.3. Drugi upravni izdatki, ki izhajajo iz ukrepa

| Proračunska vrstica<br>(številka in ime postavke) | Znesek (EUR) | Metoda izračuna |
|---|---|---|
| **Skupna porazdelitev (naziv A7)**<br>A0701 – Misije<br>A07030 – Sestanki<br>A07031 – Obvezni odbori [1]<br>A07032 – Neobvezni odbori [1]<br>A07040 – Konference<br>A0705 – Študije in posvetovanja<br>Drugi izdatki (navesti)<br>- Naknadno vrednotenje | <br>10.000<br>125.000 | <br>Dve misiji na leto za dve osebi<br>Ocena skupnih izdatkov 250.000 EUR za storitveno pogodbo |
| **Informacijski sistemi (A-5001/A-4300)** | | |
| **Drugi izdatki - Del A** (navesti) | | |
| Skupaj | 135.000 | |

Zneski predstavljajo skupne izdatke za dvanajst mesecev.

[1] Navesti vrsto odbora in skupino, v katero spada.

| | | |
|---|---|---|
| I. | Letni znesek (7.2 + 7.3) | 165.500 EUR |
| II. | Trajanje ukrepa | 2 leti |
| III. | Strošek ukrepa, SKUPAJ (I x II) | 331.000 EUR |

## 8. SPREMLJANJE IZVAJANJA IN OCENA

### 8.1. Režim spremljanja

Pomoč je makroekonomskega značaja in po svoji obliki skladna z gospodarskim programom, ki se izvaja s podporo MDS. Spremljanje se bo izvajalo na podlagi napredka pri izvajanju programa PRGF in posebnih reformnih ukrepov, ki bodo opredeljeni v obrazložitvenem memorandumu. Na oblasti bo naslovljena zahteva po rednem poročanju o skupini kazalnikov.

Službe Komisije bodo še naprej spremljale upravljanje javnih financ, in sicer na podlagi operativne ocene finančnih tokov in upravnih postopkov, ki se izvajajo v okviru priprav tega predloga. Delegacija Evropske komisije v Gruziji bo zagotovila redno poročanje o zadevah, ki so povezane s spremljanjem pomoči. Službe Komisije bodo ostale v tesnih stikih z MDS in Svetovno banko.

### 8.2. Režim in časovni načrt za načrtovano vrednotenje

V sklepu Sveta je predvideno letno poročilo Evropskemu parlamentu in Svetu, ki vsebuje oceno izvajanja zadevne dejavnosti. Poleg tega se po izteku obdobja zagotavljanja pomoči načrtuje tudi izvedba neodvisnega naknadnega vrednotenja pomoči s strani Komisije ali njenih ustrezno pooblaščenih predstavnikov.

## 9. UKREPI PROTI GOLJUFIJAM

Službe Komisije so vzpostavile tekoči program operativnih ocen finančnih tokov in upravnih postopkov v vseh tretjih državah, ki prejemajo makrofinančno pomoč Skupnosti, katerega namen je izpolniti zahteve Finančne uredbe, ki urejajo splošni proračun Evropskih skupnosti. Vsi razpoložljivi sklepi zadevnih poročil MDS in Svetovne banke so bili tudi upoštevani.

Oktobra 2004 so službe Komisije s pomočjo ustrezno imenovanih strokovnjakov v Gruziji izvedle operativno oceno finančnih tokov in upravnih postopkov pri Ministrstvu za Finance in Nacionalni banke Gruzije. Pregled je bil opravljen na področjih, kot so vodstvena struktura in organizacija, upravljanje in nadzor sredstev, varnost sistemov IT, sposobnosti notranje in zunanje revizije in neodvisnost centralne banke. V okviru pregleda je bilo ugotovljeno, da je okvir Ministrstva za finance za smotrno finančno vodenje sicer učinkovit kar zadeva proračunski nadzor, da pa ga je treba okrepiti in dodelati na področju notranjega nadzora v proračunskih organizacijah, kakor tudi področju notranje in zunanje revizije. Okvir za smotrno finančno vodenje v Nacionalni banki Gruzije je učinkovit.

Predlagana pravna podlaga za makrofinančno pomoč Gruziji vsebuje določbo o ukrepih za preprečevanje goljufij. Ti ukrepi bodo podrobneje opredeljeni v obrazložitvenem memorandumu. Pomoč bo predvidoma zagotovljena pod posebnimi političnimi pogoji, ki bodo narekovali večjo učinkovitost, preglednost in odgovornost.

Zagotavljanje makrofinančne pomoči bodo spremljali postopki pregledovanja, nadzora in revizije, ki spadajo v pristojnost Komisije, med drugim tudi Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) in Evropskega računskega sodišča.